

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์รูปแบบวารสารวิชาการสาขาครุศึกษาของมหาวิทยาลัย"

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจรูปแบบวารสารวิชาการสาขาครุศึกษาของมหาวิทยาลัยที่มีอยู่ในปัจจุบันตามหัวข้อดังต่อไปนี้ ได้แก่ ประเภทของบทความ รูปเล่ม ภาพ และ ตัวอักษร
2. เพื่อศึกษาว่ารูปแบบที่เหมาะสมของวารสารวิชาการสาขาครุศึกษาตามหัวข้อต่อไปนี้ ได้แก่ ประเภทของบทความ รูปเล่ม ภาพ และ ตัวอักษร
3. เพื่อวิเคราะห์รูปแบบวารสารวิชาการสาขาครุศึกษาที่ตีพิมพ์อยู่ในปัจจุบันกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยทำการศึกษา ค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบวารสารวิชาการ โดยข้อมูลที่จะใช้ครอบคลุมในด้านเนื้อหาของวารสาร รูปเล่ม ภาพประกอบ และตัวอักษร จากนั้นจึงทำการร่างแบบสำรวจลักษณะของวารสารวิชาการสาขาครุศึกษาแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง จากนั้นผู้วิจัยนำมาแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง จึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจทานก่อนที่จะนำไปตรวจสอบลักษณะวารสาร จากนั้นจึงนำแบบสำรวจลักษณะของวารสารมาใช้ตรวจสอบลักษณะความเป็นจริงของวารสารวิชาการสาขาครุศึกษาของมหาวิทยาลัยที่ตีพิมพ์อยู่

ส่วนแบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญสาขาครุศึกษานั้น ผู้วิจัยได้ทำการร่างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ขึ้นมา 1 ชุด โดยจะมีหัวข้อเกี่ยวกับเนื้อหา รูปเล่ม ภาพ และตัวอักษร จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบแก้ไขรายละเอียดเพิ่มเติม ผู้วิจัยนำไปแก้ไข แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจดูความถูกต้องอีกครั้ง จึงนำไปสอบถามผู้

ผู้เชี่ยวชาญด้านวารสารวิชาการสาขาครุศึกษาจำนวน 50 ท่าน แล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับการตอบรับ 43 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86 ของทั้งหมด มาวิเคราะห์ หาค่าทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ เป็นขั้นตอนดังนี้

1. รวบรวมแบบสำรวจลักษณะรูปแบบแนววารสารวิชาการสาขาครุศึกษา รวมทั้งหมด 25 ชุด จากนั้นนำมาหาค่าความถี่และร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบการบรรยาย
2. วิเคราะห์ข้อมูลจากผลการตอบ แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญสาขาครุศึกษา จำนวน 43 ฉบับ จากจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป 50 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86 ของทั้งหมด จากนั้นนำมาวิเคราะห์โดยการกำหนดคะแนนของคำตอบแบบประเมินค่า (Rating Scale) แล้วหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Diviation) แล้วจึงนำมาเสนอในรูปแบบของตารางประกอบการบรรยาย

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลของข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจรูปแบบวารสารวิชาการสาขาครุศึกษาที่ตีพิมพ์อยู่ในปัจจุบัน ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบวารสารวิชาการสาขาครุศึกษา และข้อมูลที่ได้จากการเปรียบเทียบรูปแบบวารสารวิชาการที่ตีพิมพ์อยู่ในปัจจุบันกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลจากการสำรวจรูปแบบวารสารวิชาการสาขาครุศึกษาที่มีอยู่ในปัจจุบัน

1. ประเภทของบทความ

จากการสำรวจเนื้อหาในวารสารวิชาการสาขาครุศึกษาที่มีอยู่ในปัจจุบันนั้นพบว่า เป็นบทความวิชาการมากที่สุด รองลงมาจะเป็นบทความวิจัย บทความทั่วไป และบทบรรณาธิการ และอันดับต่อมา คือ บทความหนึ่งสื่อ ข่าวกิจกรรม บทสัมภาษณ์ และจดหมายถึงบรรณาธิการ

2. รูปเล่ม

จากการสำรวจพบว่า รูปเล่มของวารสารวิชาการสาขาครุศึกษาที่มีอยู่ในปัจจุบันนี้ ส่วนใหญ่จะเป็นรูปทรงแนวตั้ง มีขนาด 7.25 x 10.25 นิ้ว ปกเป็นกระดาษอบมัน และส่วนใหญ่จะใช้กระดาษประเภทอาร์ตการ์ดเคลือบมันหน้าเดียว ส่วนกระดาษเนื้อหานั้นพบว่าส่วนใหญ่จะเป็นกระดาษปอนด์ และมีการเย็บเล่มแบบไสล้นตากาว จำนวนหน้าจะอยู่ในระหว่าง 1-120 หน้า และส่วนใหญ่ยังคงพิมพ์แบบเลตเตอร์เพรส

3. ภาพ

3.1 ภาพปก

จากการสำรวจพบว่า ภาพปกส่วนใหญ่จะเป็นภาพที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาภายในวารสาร และประเภทของภาพนั้นเมื่อสำรวจดูแล้วพบว่า เป็นทั้งภาพถ่ายและภาพเขียนในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ส่วนขนาดของภาพที่นิยมทำเป็นปกวารสารนั้น ส่วนใหญ่จะมีขนาด $\frac{2}{3}$ ของหน้า และภาพเต็มหน้าตัดตก และจะจัดพิมพ์ภาพปก 2 สี

3.2 ภาพประกอบ

จากการสำรวจพบว่า ส่วนใหญ่เป็นภาพที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง ประเภทของภาพจะเป็นภาพเขียน และภาพถ่ายผสมผสานกันไป ส่วนใหญ่จะมีขนาดของภาพประมาณ $\frac{1}{3}$ ของหน้า และขนาดเล็กกว่านั้น ในด้านตำแหน่งของภาพ จะผสมผสานระหว่างภาพอยู่ด้านบน ตัวหนังสืออยู่ด้านล่าง และภาพอยู่ด้านล่าง ตัวหนังสืออยู่ด้านบน ส่วนคำบรรยายใต้ภาพนั้น ในวารสารวิชาการสาขาครุศึกษาจะไม่ค่อยมี

4. ตัวอักษร

4.1 ตัวอักษรบนปก

ตัวอักษรบนปกวารสารวิชาการสาขาครุศึกษา ส่วนใหญ่จะเป็นตัวอักษรประดิษฐ์และมีขนาดใหญ่กว่า 96 พอยท์ ส่วนขนาดที่รองลงมาได้แก่ขนาด 80 และ 36 พอยท์

4.2 ตัวอักษรหัวเรื่อง

ตัวอักษรหัวเรื่องนั้นส่วนใหญ่จะเป็นตัวอักษรธรรมดาที่มีขนาดหลากหลาย แต่ที่นิยมมากที่สุดคือ

ขนาด 16 พอยท์ และ 30 พอยท์ ส่วนสีตัวอักษรหัวเรื่องนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นสีดำบนพื้นขาว

4.3 ตัวอักษรเนื้อหา

ตัวอักษรเนื้อหานี้จะเป็นตัวธรรมดา มีขนาดระหว่าง 16-18 พอยท์ สีของตัวอักษรส่วนใหญ่จะเป็นสีดำ

4.4 รูปแบบคอลัมน์

รูปแบบคอลัมน์ในวารสารวิชาการสาขาครุศึกษา ส่วนใหญ่จะเป็นคอลัมน์เดี่ยวมีขนาดความกว้าง 5.50-6.00 นิ้ว รองลงมา คือ 6.01-7.00 และ 4.25-5.49 นิ้ว ส่วนวารสารที่มีมากกว่า 1 คอลัมน์ขึ้นไป จะมีขนาดคอลัมน์ 3.25 และ 2.75 นิ้ว ตามลำดับ

4.5 ช่องว่างระหว่างคอลัมน์

ช่องว่างระหว่างคอลัมน์ ในกรณีที่วารสารวิชาการสาขาครุศึกษามีคอลัมน์มากกว่า 1 คอลัมน์ขึ้นไป วารสารส่วนใหญ่จะใช้ที่ว่างเป็นตัวแบ่งระหว่างคอลัมน์ และ ขนาดช่องว่างระหว่างคอลัมน์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน คือ ขนาด $1/3$ นิ้ว

4.6 การเว้นที่ว่างรอบหน้าพิมพ์

การเว้นที่ว่างรอบหน้าพิมพ์นั้น ในวารสารวิชาการสาขาครุศึกษา ส่วนใหญ่จะเว้นให้ขอบบนเท่ากับขอบล่าง และขอบซ้ายเท่ากับขอบขวา

4.7 การกั้นหน้ากั้นหลัง

การกั้นหน้ากั้นหลัง ในวารสารวิชาการส่วนใหญ่จะนิยมแบบเสมอหน้า เสมอท้าย

2. ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นรูปแบบวารสารวิชาการสาขาครุศึกษา

1. ประเภทของบทความ

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่จะมีความคิดเห็นว่าบทความวิชาการเหมาะสมมากที่สุด รองลงมาระดับเหมาะสมปานกลางคือ รายงานผลการวิจัย บทบรรณาธิการ บทความ

ทั่วไป บทความหนังสือ และบทสัมภาษณ์ ส่วนที่เหมาะสมที่สุด คือ จดหมายถึงบรรณาธิการ และข่าวกิจกรรม

2. รูปเล่ม

รูปเล่มวารสารวิชาการสาขาครุศึกษาตามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญนั้น ขนาด 7.25 x 10.25 นิ้ว จัดว่าเหมาะสมมาก และเป็นแนวตั้ง กระดาษอามันเหมาะสมมากในการทำเป็นปก ประเภทของกระดาษอามันที่จะทำปก คือ กระดาษอาร์ตมันเคลือบหน้าเดียว กระดาษอาร์ตการ์ด หรือกระดาษอาร์ตมันเคลือบสองหน้า และ กระดาษอาร์ตด้าน จัดอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง ส่วนกระดาษที่ไม่อามันแล้วจะทำเป็นปกวารสารวิชาการสาขาครุศึกษานั้น เป็นกระดาษการ์ด เนื้อกระดาษที่ตีพิมพ์วารสารวิชาการควรจะเป็นกระดาษปอนด์ มีการเย็บเล่มแบบไสสันทากาว จำนวนหน้าของวารสารอยู่ในระหว่าง 1-120 หน้า และระบบที่เหมาะสมในการจัดทำวารสารตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคือ ระบบออฟเซต

3. ภาพ

3.1 ภาพปก

โดยส่วนใหญ่ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ควรเป็นภาพที่สัมพันธ์กับเนื้อหาในวารสารวิชาการฉบับนั้น และภาพที่ใช้อาจจะเป็นภาพถ่าย ประเภทภาพถ่ายสีธรรมชาติ หรืออาจจะเป็นภาพเขียน ประเภทภาพลายเส้น ภาพลายสกรีน หรือภาพต่อเติมจากรูปถ่ายก็ได้ โดยควรมีขนาดประมาณ 3/4 หน้า และพิมพ์ 3-4 สี

3.2 ภาพประกอบ

ภาพประกอบ ผู้เชี่ยวชาญคิดว่าควรเป็นภาพที่สัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง ภาพที่ใช้ควรเป็นภาพถ่ายประเภทสีธรรมชาติ ภาพที่เหมาะสมรองลงมาคือ ภาพเขียน โดยอาจใช้เป็นภาพเขียนลายเส้นก็ได้ ขนาดของภาพนั้นควรมีขนาด 1/4 ของหน้า จึงจัดว่าเหมาะสมมากที่สุด ตำแหน่งของภาพนั้นอาจเป็นได้ทั้ง ภาพอยู่ด้านบนบนตัวหนังสืออยู่ด้านล่าง และถ้าภาพนั้นจะมีคำบรรยายใต้ภาพ ก็ควรมีขนาดตัวอักษร ประมาณ 14 พอยท์

4. ตัวอักษร

4.1 ตัวอักษรแบบปก

ตัวอักษรแบบปก ผู้เชี่ยวชาญคิดว่าอาจเป็นตัวอักษรประติษฐานและตัวอักษรธรรมดาที่ได้ขนาดที่เหมาะสมไล่ไปตั้งแต่ 48, 36, 60, 72 พอยท์

4.2 ตัวอักษรหัวเรื่อง

ตัวอักษรหัวเรื่อง ควรจะเป็นตัวพิมพ์ธรรมดา โดยมีขนาดตั้งแต่ 36, 24, 20 พอยท์ตามลำดับ และสีของตัวอักษรควรจะเป็นสีดำบนพื้นขาว

4.3 ตัวอักษรเนื้อหา

ตัวอักษรเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า ตัวอักษรที่เหมาะสมคือ ตัวอักษรธรรมดาเส้นบาง 16 พอยท์ ส่วนขนาดของตัวอักษรที่เหมาะสมมากนั้น คือ ขนาด 16 พอยท์ ส่วนสีของตัวอักษรควรจะเป็นสีดำ

4.4 รูปแบบคอลัมน์และความกว้างคอลัมน์

รูปแบบคอลัมน์ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญนั้น คิดว่ารูปแบบคอลัมน์ควรจะเป็นแบบ 2 คอลัมน์ มีความกว้างคอลัมน์ 3 นิ้ว รองลงมาคือ $2 \frac{3}{4}$, $2 \frac{1}{2}$ นิ้ว ตามลำดับ

4.5 ขนาดช่องว่างระหว่างคอลัมน์

ขนาดของช่องว่างระหว่างคอลัมน์ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ขนาด $\frac{1}{4}$ นิ้ว เป็นขนาดที่เหมาะสมปานกลาง รองลงมาคือ ขนาด $\frac{1}{2}$ และ $\frac{1}{3}$ นิ้ว และระหว่างคอลัมน์ควรเว้นเป็นที่ย่างระหว่างคอลัมน์

4.6 การเว้นที่ว่างรอบหน้าพิมพ์

การเว้นที่ว่างรอบหน้าพิมพ์ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่คิดว่า ควรจะเป็นแบบขอบบนมากกว่า หรือ เท่ากับขอบล่าง ส่วนขอบขวาอาจจะน้อยกว่า มากกว่า หรือเท่ากับ ขอบซ้ายก็ได้

4.7 การกั้นหน้ากั้นหลัง

การกั้นหน้ากั้นหลัง ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า แบบเสมอหน้าเสมอท้ายเป็นแบบที่เหมาะสม

3. ข้อมูลที่ได้จากการเปรียบเทียบรูปแบบวารสารวิชาการที่ตีพิมพ์อยู่ในปัจจุบัน กับรูปแบบวารสารที่เหมาะสมตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

1. ประเภทของบทความ

จากการสำรวจรูปแบบวารสารวิชาการสาขาครุศึกษาพบว่าบทความในวารสารวิชาการส่วนใหญ่เป็นบทความวิชาการ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญจัดให้บทความทางวิชาการเป็นบทความที่จัดว่าเหมาะสมมากที่สุดในด้านเนื้อหาในวารสาร ส่วนอันดับรองลงมาที่พบในการสำรวจ คือ บทความวิจัย บทความทั่วไป และบทบรรณาธิการ โดยผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าบทความวิจัยนั้นจัดอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ส่วนบทบรรณาธิการ บทความทั่วไป ผู้เชี่ยวชาญจัดอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง

2. รูปเล่ม

2.1 แบบรูปเล่ม

จากการสำรวจรูปเล่มของวารสารที่ตีพิมพ์อยู่ในปัจจุบันพบว่า วารสารสาขาครุศึกษาทั้งหมดรูปเล่มทั้งหมดเป็นแนวตั้ง ซึ่งจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจัดให้รูปเล่มที่เป็นแนวตั้งอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด

2.2 ขนาดรูปเล่ม

จากการสำรวจพบว่า ขนาดวารสารที่นิยมจัดทำกันมาก คือ ขนาด 7.25x10.25 นิ้ว ซึ่งความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจัดให้ขนาด 7.25x10.25 นิ้วนั้น อยู่ในระดับเหมาะสมมาก

2.3 ปกหนังสือ

จากการสำรวจรูปแบบวารสารวิชาการพบว่า ส่วนใหญ่นี้ออกกระดาษที่นำมาทำเป็นปกของวารสารวิชาการจะเป็นกระดาษอบมัน และประเภทของกระดาษที่ใช้จะเป็นกระดาษอาร์ตการ์ด เคลือบมัน 1 หน้า รองลงมาคือกระดาษการ์ด กระดาษอาร์ตลาย และกระดาษอาร์ตมันเคลือบ

สองหน้า เมื่อสำรวจความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญพบว่า กระดาษที่เหมาะสมมากในการทำวารสารวิชาการสาขาครุศึกษาคือ กระดาษอาร์ตเคลือบ และประเภทของกระดาษที่ใช้เป็นกระดาษอาร์ตเคลือบมันหน้าเดียว กระดาษอาร์ตการ์ด กระดาษอาร์ตเคลือบมันสองหน้า และกระดาษอาร์ตด้านต่างก็มีความเหมาะสมระดับปานกลางในการนำมาทำเป็นปกวารสารวิชาการ

2.4 กระดาษพิมพ์เนื้อหา

การสำรวจรูปแบบวารสารพบว่ากระดาษปกน้ดเป็นกระดาษที่นิยมนำมาตีพิมพ์ซึ่งผู้เชี่ยวชาญต่างก็เห็นว่ากระดาษปกน้ดเป็นกระดาษที่จัดอยู่ในระดับเหมาะสมมาก

2.5 การเย็บเล่ม

ในการสำรวจการเย็บเล่มวารสารวิชาการสาขาครุศึกษา ส่วนใหญ่จะมีการเย็บเล่มแบบไส่สันทากาว รองลงมาคือ แบบเย็บอก ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าการเย็บเล่มแบบไส่สันทากาวจัดอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ส่วนแบบเย็บอกนั้นจัดเป็นการเข้าเล่มที่เหมาะสมปานกลาง

2.6 จำนวนหน้า

จากการสำรวจจำนวนหน้าในวารสารพบว่า วารสารวิชาการส่วนใหญ่จะมีจำนวนหน้าประมาณ 1-120 หน้า อันดับต่อมา คือ 1-180 หน้าและ 1-60 หน้า ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าจำนวนหน้า 1-120 หน้า จัดเป็นระดับที่เหมาะสมมาก และ 1-60 และ 1-180 หน้าจัดเป็นระดับที่มีความเหมาะสมปานกลาง

2.7 ระบบการพิมพ์

ระบบการพิมพ์วารสารวิชาการที่ตีพิมพ์อยู่ในปัจจุบันนี้ ส่วนใหญ่เป็นแบบเลตเตอร์เพรส รองลงมาเป็นระบบออฟเซต และโรเนียว แต่ระบบการพิมพ์ที่ผู้เชี่ยวชาญคิดว่าเหมาะสมมากที่สุดคือ ระบบออฟเซต รองลงมาในระดับเหมาะสมปานกลาง คือ ระบบเลตเตอร์เพรส ส่วนระบบโรเนียวเป็นระบบที่ผู้เชี่ยวชาญคิดว่าเหมาะสมน้อยที่สุด

3. ภาพ

3.1 ภาพปก

- แบบของภาพ

จากการสำรวจรูปแบบวารสารวิชาการสาขาครุศึกษพบว่า ภาพปกของวารสารวิชาการสาขาครุศึกษาส่วนใหญ่เป็นภาพที่สัมพันธ์กับเนื้อหาภายในวารสาร ซึ่งผู้เชี่ยวชาญจัดให้อยู่ในระดับเหมาะสมมาก

- ประเภทของภาพ

และเมื่อพิจารณาถึงประเภทของภาพปก จากการสำรวจพบว่า เป็นภาพถ่าย รองลงมาคือภาพเขียนลายเส้น และภาพถ่ายผลมภาพเขียน เมื่อเปรียบเทียบกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญพบว่าวารสารที่มีปกเป็นภาพถ่ายอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ส่วนปกที่มีภาพเขียนเป็นปกจัดว่าอยู่ในระดับที่เหมาะสมปานกลาง ส่วนประเภทของภาพถ่ายปกที่ผู้เชี่ยวชาญคิดว่าเหมาะสมมาก คือภาพถ่ายสิทธรมชาติ ซึ่งจากการสำรวจกลับไม่พบ พบแต่ภาพขาวดำ ผู้เชี่ยวชาญจัดอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง ในด้านประเภทของภาพเขียน สำรวจพบว่า ภาพเขียนขาวดำ และภาพต่อเติมจากรูปถ่าย ส่วนภาพลายสกรีนไม่พบในการสำรวจ ขณะที่ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่างก็จัดให้อยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง

- ขนาดของภาพ

ในด้านขนาดของภาพปกวารสารวิชาการสาขาครุศึกษานั้น จากการสำรวจพบว่าส่วนใหญ่จะเป็นขนาด $2/3$ ของหน้า ภาพเต็มหน้าตัดตกและภาพขนาด $1/3$, $1/2$ และ $3/4$ ของหน้า ตามลำดับ ขณะที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าขนาดภาพ $3/4$ ของหน้า ขนาดภาพเต็มหน้าตัดตก และขนาด $1/2$ ของหน้า จัดให้อยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง

- สีของภาพ

จากการสำรวจพบว่า วารสารส่วนใหญ่จะพิมพ์ 2 สี รองลงมาเป็นการพิมพ์ 4 สี และ 1 สี ตามลำดับ แต่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า สีปกในวารสารควรจะพิมพ์ 3-4 สี จึงจะจัดอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ส่วนการพิมพ์ 2 สีเหมาะสมปานกลาง และการพิมพ์ 1 สีเหมาะสมน้อย

3.2 ภาพประกอบ

- แบบของภาพ

จากการสำรวจรูปแบบวารสารวิชาการสาขาครุศึกษพบว่า ภาพประกอบในวารสารวิชาการส่วนใหญ่จะเป็นภาพที่สัมพันธ์กับเนื้อหาในเรื่อง ซึ่งผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่าภาพที่สัมพันธ์กับเนื้อหานั้นจัดอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด รองลงมาจากการสำรวจ คือ ภาพอะไรก็ได้ที่ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องนั้น ขณะที่ผู้เชี่ยวชาญคิดว่าเหมาะสมน้อยที่สุด

- ประเภทของภาพ

ประเภทของภาพ วารสารวิชาการส่วนใหญ่จะมีภาพประกอบเป็นภาพเขียนและภาพถ่ายผสมผสานกัน รองลงมาคือ เป็นภาพถ่ายอย่างเดียว และเป็นภาพเขียนอย่างเดียว ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าภาพถ่ายเป็นภาพที่เหมาะสมมากที่สุดสำหรับการทำภาพประกอบของวารสารวิชาการ ส่วนภาพเขียนผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ จากการสำรวจพบว่า มีเพียงภาพถ่ายขาวดำ แต่ภาพถ่ายสีธรรมชาติไม่พบในการสำรวจ ส่วนผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าภาพถ่ายสีธรรมชาติ และภาพถ่ายขาวดำ จัดอยู่ในระดับเหมาะสมมาก เมื่อพิจารณาถึงภาพเขียนแบบรายข้อพบภาพเขียนขาวดำ และ ภาพต่อเติมจากรูปถ่าย แต่ภาพลายสกรีนกลับไม่พบ โดยที่ผู้เชี่ยวชาญคิดว่า ภาพเขียนแบบลายเส้นนั้น อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ส่วนภาพลายสกรีน และภาพต่อเติมจากรูปถ่าย ผู้เชี่ยวชาญจัดอยู่ในระดับที่เหมาะสมปานกลาง

- ขนาดของภาพ

ขนาดของภาพประกอบวารสารวิชาการสาขาครุศึกษา จากการสำรวจพบว่าส่วนใหญ่จะเป็นภาพที่มีขนาด $\frac{1}{3}$ ของหน้า รองลงมา คือ ขนาดภาพที่เล็กกว่า $\frac{1}{4}$ และ $\frac{1}{2}$ ของหน้า ซึ่งขนาดของภาพประกอบที่เหมาะสมสำหรับวารสารวิชาการสาขาครุศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญนั้นคิดว่า ขนาดภาพ $\frac{1}{4}$ หน้า จัดอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ภาพที่มีขนาดภาพ $\frac{1}{2}$ ของหน้า จัดอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง ส่วนขนาดภาพเล็กกว่า $\frac{1}{4}$ หน้าจัดอยู่ในระดับที่น้อย

- ตำแหน่งของภาพ

จากการสำรวจรูปแบบวารสารวิชาการสาขาครุศึกษพบว่า ตำแหน่งของภาพและเนื้อเรื่องที่อยู่หน้าเดียวกันของวารสารวิชาการสาขาครุศึกษาส่วนใหญ่จะผสมผสานทั้งสองแบบคือ ภาพ

ด้านบนตัวหนังสือด้านล่าง และภาพด้านล่างตัวหนังสือด้านบน ส่วนผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าตำแหน่งภาพที่เหมาะสมคือ ภาพอยู่ด้านบน ตัวหนังสืออยู่ด้านล่าง รองลงมาคือ ตำแหน่งของภาพอยู่ด้านล่างตัวหนังสืออยู่ด้านบนนั้น จัดอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง

- ตัวอักษรบรรยายใต้ภาพ

ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ ขนาดตัวอักษรที่บรรยายอยู่ใต้ภาพนั้นที่เหมาะสมมากที่สุด ควรจะมีขนาด 14 พอยท์ รองลงมาคือขนาด 12 พอยท์ และ 16 พอยท์ ซึ่งจัดอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง แต่จากการสำรวจพบว่า วารสารที่มีคำบรรยายใต้ภาพ โดยส่วนใหญ่จะมีขนาด 12 พอยท์

4. ตัวอักษร

4.1 ตัวอักษรบนปก

- แบบตัวอักษร

จากการสำรวจรูปแบบวารสารวิชาการพบว่า แบบของตัวอักษรบนปกของวารสารวิชาการ ส่วนใหญ่จะเป็นตัวอักษรประดิษฐ์ รองลงมาคือ ตัวธรรมดา ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าทั้งแบบตัวอักษรประดิษฐ์ และตัวอักษรธรรมดา จัดอยู่ในระดับเหมาะสมมาก

- ขนาดตัวอักษร

ด้านขนาดของตัวอักษรบนปกวารสารวิชาการสาขาครุศึกษา ส่วนใหญ่จากการสำรวจพบว่าส่วนใหญ่จะมีขนาดใหญ่มากกว่า 96 พอยท์ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญไม่มีความคิดเห็น รองลงมาคือขนาด 80 พอยท์ ในขณะที่ผู้เชี่ยวชาญคิดว่าเหมาะสมน้อย อันดับต่อมา คือ ขนาด 36, 60 และ 72 พอยท์ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตัวอักษรบนปกวารสารวิชาการสาขาครุศึกษานั้นขนาดที่เหมาะสมปานกลางคือ ขนาด 36, 60, 72 พอยท์ ตามลำดับ

4.2 ตัวอักษรหัวเรื่อง

- แบบตัวอักษร

จากการสำรวจพบว่าแบบตัวอักษรหัวเรื่องส่วนใหญ่จะเป็นแบบตัวอักษรธรรมดา ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญว่า แบบตัวอักษรธรรมดาเหมาะสมมากในการจัดทำเป็นตัวอักษร

หัวเรื่อง ส่วนตัวอักษรประดิษฐ์นั้นจัดอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง ($x=2.84$) ในขณะที่เมื่อสำรวจรูปแบบวารสารวิชาการมาแล้ว ไม่มีการใช้ตัวอักษรประดิษฐ์มาเป็นตัวอักษรหัวเรื่องเลย

- ขนาดตัวอักษร

ขนาดตัวอักษรที่ถูกนำมาเป็นหัวเรื่องของวารสารวิชาการ จากการสำรวจรูปแบบวารสารวิชาการสาขาครุศึกษาส่วนใหญ่จะมีขนาด 30 พอยท์ อันดับต่อมาคือ 20, 24 พอยท์ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญต่างก็คิดเห็นว่า ขนาด 30, 24, 20 พอยท์ จัดอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง

- สีของตัวอักษร

จากการสำรวจพบว่าสีของตัวอักษรหัวเรื่องส่วนใหญ่เป็นตัวสีดำบนพื้นขาว ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ว่าสีตัวอักษรที่เหมาะสมมากที่สุด คือ สีดำ ส่วนสีขาวบนพื้นดำนั้นผู้เชี่ยวชาญจัดให้อยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง แต่เมื่อทำการสำรวจกลับไม่ปรากฏในวารสารวิชาการสาขาครุศึกษา พบแต่ตัวอักษรสีดำบนพื้นเทา

4.3 ตัวอักษรเนื้อหา

- แบบของตัวอักษร

จากการสำรวจพบว่า ตัวอักษรเนื้อหาของวารสารวิชาการส่วนใหญ่ เป็นตัวธรรมดาเส้นบาง ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับตัวอักษรที่เหมาะสมมากในการทำเนื้อหา คือ ตัวธรรมดาเส้นบาง

- ขนาดตัวอักษร

ด้านขนาดตัวอักษรเนื้อหาของวารสารวิชาการจากการสำรวจพบว่า ส่วนใหญ่จะมีขนาด 18 พอยท์ รองลงมาคือขนาด 16 พอยท์ ซึ่งความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญขนาดตัวอักษรที่เหมาะสมมากคือ ขนาด 16 พอยท์ ส่วนขนาด 18 พอยท์ อยู่ในระดับที่เหมาะสมปานกลาง

- สีตัวอักษร

สีตัวอักษรเนื้อหาของวารสารวิชาการ จากการสำรวจส่วนใหญ่จะเป็นสีดำ ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่างก็เห็นว่าสีดำเหมาะสมมาก ในการทำเป็นสีของตัวอักษรเนื้อหา

- รูปแบบคอลัมน์

จากตารางแสดงว่า รูปแบบคอลัมน์ของวารสารวิชาการสาขาครุศึกษา ส่วนใหญ่จะเป็นแบบเต็มหน้า อันดับต่อมา คือ สองคอลัมน์ขึ้นไป และ วารสารวิชาการสาขาครุศึกษาที่ผสมผสานทั้งสองรูปแบบ แต่ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญกลับเห็นว่ารูปแบบคอลัมน์แบบ 2 คอลัมน์นั้นเหมาะสมมากในการทำวิชาการสาขาครุศึกษา ส่วนแบบเต็มหน้านั้นอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง

- ความกว้างคอลัมน์

จากการสำรวจพบว่าขนาดคอลัมน์แบบ 3 นิ้ว ซึ่งผู้เชี่ยวชาญจัดให้อยู่ในระดับเหมาะสมมาก รองลงมาคือ ขนาด 2.75 และ 2.5 นิ้ว ซึ่งผู้เชี่ยวชาญจัดอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง

- ขนาดช่องว่างระหว่างคอลัมน์

จากการสำรวจพบว่า ขนาดของช่องว่างระหว่างคอลัมน์วารสารวิชาการสาขาครุศึกษาที่นิยมใช้กันเป็นขนาด 1/2 นิ้ว อันดับต่อมาคือ ขนาด 1/4 และ 1/3 นิ้ว ซึ่งความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญนั้นเห็นว่าขนาดที่เหมาะสมปานกลางคือขนาด 1/4, 1/2, 1/3 นิ้ว ตามลำดับ

- ลักษณะช่องว่างระหว่างคอลัมน์

จากตารางแสดงว่า ลักษณะของช่องว่างระหว่างคอลัมน์ในวารสารวิชาการทั้งหมดจะเป็นที่ว่างแบ่งคอลัมน์ ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่เห็นว่าการใช้ที่ว่างเป็นตัวแบ่งคอลัมน์ จัดอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด

- การเว้นที่ว่างรอบหน้าพิมพ์

จากการสำรวจพบว่าวารสารวิชาการส่วนใหญ่มีการเว้นที่ว่างรอบหน้าพิมพ์ แบบขอบบนกับขอบล่างพบว่า ขอบบนเท่ากับขอบล่างมากที่สุด รองลงมา คือ ขอบบนมากกว่าขอบล่าง และขอบบนน้อยกว่าขอบล่าง ส่วนการเว้นขอบซ้ายและขอบขวาพบว่า ขอบซ้ายเท่ากับขอบขวามากที่สุด รองลงมา คือ ขอบซ้ายน้อยกว่าขอบขวา และ ขอบซ้ายมากกว่าขอบขวา ส่วนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า การเว้นที่ว่างรอบหน้าพิมพ์ที่เหมาะสมปานกลางคือ แบบขอบบนมากกว่าขอบล่าง ขอบขวาน้อยกว่าขอบซ้าย, ขอบบนมากกว่าขอบล่าง ขอบขวาเท่ากับขอบซ้าย ขอบบนเท่ากับขอบล่าง ขอบขวาเท่ากับขอบซ้าย, ขอบบนมากกว่าขอบล่าง ขอบขวามากกว่าขอบซ้าย, และ

ขอบบนเท่ากับขอบล่าง ขอบขวาน้อยกว่าขอบซ้าย

- การกั้นหน้ากั้นหลัง

จากการสำรวจรูปแบบวารสารวิชาการพบว่า ลักษณะของการกั้นหน้ากั้นหลังในวารสารวิชาการสาขาครุศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นการกั้นหน้าแบบเสมอหน้าเสมอท้าย ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่เห็นว่าการกั้นแบบเสมอหน้าเสมอท้ายจึงจะเหมาะสมมากที่สุด รองลงมาจากการสำรวจพบว่า เป็นการกั้นหน้าแบบเสมอหน้าปล่อยท้าย ซึ่งผู้เชี่ยวชาญจัดว่าเหมาะสมน้อย

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์รูปแบบวารสารวิชาการสาขาครุศึกษาของมหาวิทยาลัยนั้น ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจรูปแบบวารสารวิชาการสาขาครุศึกษาที่ตีพิมพ์อยู่ในปัจจุบัน และความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสาขาครุศึกษา มาวิเคราะห์ และ อภิปรายในประเด็นสำคัญในด้านต่างๆ ต่อไปนี้

รูปเล่ม

1. ปกหนังสือ

จากการสำรวจพบว่าร้อยละ 80 เป็นกระดาษอบมัน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญต่างจัดอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ($\bar{X}=4.42$) ส่วนประเภทของปกกระดาษ จากการสำรวจพบว่าวารสารวิชาการใช้กระดาษอาร์ตการ์ดเคลือบหน้าเดียว ร้อยละ 64 ซึ่งผู้เชี่ยวชาญต่างก็เห็นว่ากระดาษอาร์ตเคลือบมันหน้าเดียว กระดาษอาร์ตการ์ด กระดาษอาร์ตเคลือบสองหน้า หรือ กระดาษอาร์ตด้าน ต่างก็จัดอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X}=3.35$, $\bar{X}=3.33$, $\bar{X}=2.98$, $\bar{X}=2.72$) ผู้วิจัยคาดว่า เพราะปกเป็นปราการด่านแรก ที่จะดึงดูดความสนใจของผู้อ่านให้มาซื้อ การที่นำกระดาษอบมันมาทำเป็นปกนั้น จะช่วยทำให้ดูสวยงามมากขึ้น ภาพปกคมชัด เพราะกระดาษชนิดนี้มีความสามารถในการซึมหมึกเป็นอย่างดี

2. ระบบการพิมพ์

จากการสำรวจพบว่าวารสารร้อยละ 60 ยังคงใช้ระบบเลตเตอร์เพลส ในขณะที่ผู้

ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า ออฟเซตเป็นระบบที่เหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.67$) ซึ่งจากการสำรวจพบเพียงร้อยละ 40 ผู้วิจัยคาดว่าภารกิจที่ระบบออฟเซตมีการใช้น้อยกว่า อาจเป็นเพราะเนื้อหาในวารสารวิชาการเป็นข้อความโดยมากและภาพประกอบก็ไม่ต้องการรายละเอียดของภาพมากนัก หรืออาจจะเนื่องมาจากจำนวนการพิมพ์ที่ไม่มากนัก รวมทั้งงบประมาณที่มีจำกัด จึงทำให้ไม่คุ้มกับการที่จะพิมพ์ด้วยระบบออฟเซตที่เหมาะสมสำหรับงานพิมพ์ที่มีจำนวนพิมพ์มาก และให้ภาพที่คมชัดกว่า

ภาพ

1. ขนาดของภาพปก

จากการสำรวจพบว่า ขนาด 2/3 ของหน้า และภาพเต็มหน้าตัดตก คิดเป็นร้อยละ 32 และ 28 ตามลำดับ แต่ในความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญนั้นเห็นว่าภาพที่จัดว่าเหมาะสมปานกลางคือ ขนาด 3/4 ของหน้า ($\bar{X}=3.14$) จากการสำรวจพบว่าขนาด 3/4 ของหน้าคิดเป็นร้อยละ 8 ผู้วิจัยเห็นว่า เนื่องจากภาพปกเป็นสิ่งที่ใช้ดึงดูดความสนใจให้ผู้ที่ได้พบเห็นเข้ามาอ่าน จึงจำเป็นต้องใช้ภาพที่มีขนาดใหญ่เพื่อที่ผู้อ่านจะได้เห็นได้แต่ไกล และสนใจเข้ามาเปิดอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนันท์ จุฑะศร (2509: 183) พบว่าภาพขนาดใหญ่ได้รับความสนใจมากกว่าภาพขนาดเล็ก

2. สีในปก

จากการสำรวจพบว่า วารสารส่วนใหญ่ร้อยละ 50 จะมีการพิมพ์ปกเพียง 2 สี ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า การพิมพ์ 3-4 สี จึงจัดอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ($\bar{X}=4.02$) ผู้วิจัยคาดคงเป็นเพราะหน้าปกของวารสารมีความสำคัญมากในภารกิจที่จะดึงดูดความสนใจของผู้อ่านให้ซื้อ และสีเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สามารถเร้าความสนใจของผู้อ่านให้หยิบอ่าน โดยเฉพาะการพิมพ์ 3-4 สี เป็นการพิมพ์ที่ให้สีเป็นธรรมชาติ ซึ่งสีจะช่วยในการเรียนรู้ เพิ่มความสนใจ ให้ความเป็นจริง

3. ประเภทของภาพประกอบ

จากการสำรวจพบว่า เป็นได้ทั้งภาพเขียนและภาพถ่ายผสมผสานกัน คิดเป็นร้อยละ 44 แต่ผู้เชี่ยวชาญคิดว่า ภาพถ่ายเหมาะสมมาก ($\bar{X}=4.35$) และภาพเขียนนั้นเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X}=3.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จากการสำรวจพบว่าภาพเขียน ประเภทภาพเขียนขาวดำหรือภาพต่อเติมจากภาพถ่ายมีร้อยละ 16 และภาพถ่ายประเภทภาพถ่ายขาวดำมีร้อยละ 12 ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า ภาพถ่ายสีธรรมชาติและภาพถ่ายขาวดำ จัดอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ($\bar{X}=4.14$,

$\bar{X}=3.70$) ภาพเขียนลายเส้นนั้นอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ($\bar{X}=4.05$) ส่วนภาพต่อเติมจากภาพถ่ายนั้นเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X}=3.40$) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของหลายๆ ท่านที่พบว่า ภาพประกอบถ้าเป็นภาพเขียนควรเป็นภาพเขียนลายเส้น เพราะภาพที่มีลายเส้นน้อย จะช่วยให้การเรียนรู้ความคิดรวบยอดดีขึ้นกว่าภาพเหมือนจริง และถ้าเป็นภาพถ่ายควรเป็นภาพถ่ายสีธรรมชาติ เพราะภาพถ่ายสีจะช่วยกระตุ้นให้เกิดความอยากอ่านและเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์งานของนักศึกษา เพราะสีจะช่วยให้การเรียนรู้ เพิ่มความสนใจ ให้ความเป็นจริงได้ดีกว่าภาพขาวดำ (วันชัย ประจวบจันทร์, 2521, ธวัช ตราชู, 2532, Smith 1966, Moore and Sasse, 1977, Dwyer, 1978, Travers, 1964)

4. ขนาดของภาพประกอบ

จากการสำรวจพบว่า ขนาดของภาพประกอบในวารสารที่เป็นอยู่มีขนาด $1/3$ ของหน้าร้อยละ 52 หรือเล็กกว่านั้น แต่ผู้เชี่ยวชาญคิดว่าควรเป็นขนาด $1/4$ ของหน้า จึงจัดว่าเหมาะสมมาก ($\bar{X}=3.74$) ผู้วิจัยคาดว่า การใช้ภาพ $1/4$ ของหน้านั้น จะช่วยในการจัดหน้าให้ง่ายขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้มีเนื้อที่ในการบรรจุข้อความลงไปมากขึ้น ทั้งนี้เพราะวารสารวิชาการส่วนใหญ่ มักจะเน้นเนื้อหา และผู้อ่านวารสารส่วนใหญ่จะเป็นผู้ใหญ่ เหตุผลหลักในการที่จะใช้ภาพประกอบคงจะเป็นเพียงการสื่อให้เข้าใจในบทความมากขึ้น

ตัวอักษร

1. ตัวอักษรบนปก

ผู้เชี่ยวชาญคิดว่าตัวอักษรบนปกอาจจะเป็นตัวประดิษฐ์ หรือตัวธรรมดา ก็ได้จัดว่าเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=3.72$, $\bar{X}=3.56$) ซึ่งจากการสำรวจพบว่าตัวอักษรบนปกวารสารวิชาการปัจจุบันส่วนใหญ่ก็เป็นตัวประดิษฐ์ ร้อยละ 68 ผู้วิจัยเห็นว่า การที่ใช้ตัวประดิษฐ์นั้น สามารถแสดงถึงเอกลักษณ์ของวารสารฉบับนั้นได้ ตลอดจนดึงดูดความสนใจ ดังนั้นตัวอักษรจึงมักมีการออกแบบต่างๆ มากมาย

2. ขนาดตัวอักษรหัวเรื่อง

ในการสำรวจพบว่า ขนาดตัวอักษรหัวเรื่องมีขนาด 16 พอยท์ และ 30 พอยท์ คิดเป็นร้อยละ 20 รองลงมา คือ ขนาด 20, 24 คิดเป็นร้อยละ 16 และ 12 ตามลำดับ ซึ่งในความ

คิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคิดว่าควรจะมีขนาดตั้งแต่ 36, 24, 20 พอยท์ ($\bar{X}=3.30$, $\bar{X}=3.16$, $\bar{X}=2.65$) จัดอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า ตัวอักษรหัวเรื่องควรจะมีขนาดใหญ่ เพื่อดึงดูดความสนใจ โดยเฉพาะควรจะมีขนาดตั้งแต่ 24 พอยท์ขึ้นไป (มสธ., 2530)

3. แบบคอลัมน์

วารสารวิชาการส่วนใหญ่พบว่าจัดรูปแบบคอลัมน์เดี่ยว ร้อยละ 52 แต่ในความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความคิดว่าควรจะเป็นแบบ 2 คอลัมน์ จึงจัดว่าเหมาะสมมาก ($\bar{X}=4.09$) จากการสำรวจพบเพียง ร้อยละ 28 ผู้วิจัยคาดว่า อาจเป็นเพราะการที่จัดรูปแบบเป็น 2 คอลัมน์ จะช่วยให้ผู้อ่านได้พักสายตามากขึ้น โดยเฉพาะเมื่อต้องอ่านข้อความที่เป็นวิชาการ การอ่านอาจจะเป็นในลักษณะที่ต้องอ่านทุกคำ จำเป็นต้องใช้สมาธิมากกว่า อาจทำให้สายตาล้าได้ จึงควรมีที่ว่างให้สายตาได้พัก ซึ่งในงานวิจัยของ ผ่องใส ศรีสำราญ (2521) ยังพบอีกว่าในบทความวารสารวิชาการ การแบ่งคอลัมน์มีส่วนสาระสำคัญ ส่งผลต่อความเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้สูงกว่าการเรียงเนื้อความยาวตลอด

4. ความกว้างของคอลัมน์

ในกรณีที่วารสารวิชาการมีมากกว่า 1 คอลัมน์ จากการสำรวจวารสารที่ตีพิมพ์พบว่า ส่วนใหญ่จะมีความกว้างคอลัมน์ 3.25 และ 2.75 นิ้ว ร้อยละ 8 แต่ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคิดว่า ควรมีความกว้าง 3 นิ้ว จึงจัดว่าเหมาะสมมาก ($\bar{X}=3.88$) รองลงมา 2.75, 2.5 นิ้ว จัดว่าเป็นขนาดเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X}=3.02$, $\bar{X}=2.65$) ตามลำดับ ผู้วิจัยเห็นว่า การที่คอลัมน์ในวารสารนั้นไม่ควรมีขนาดสั้นเกินไปเพราะบรรทัดที่สั้นเกินไปทำให้ผู้อ่านต้องกวาดสายตาค่อยครั้ง เพื่อกลับไปอ่านบรรทัดใหม่ ทำให้การอ่านนั้นช้าลง และถ้าบรรทัดนั้นมีตัวพิมพ์ขนาดเล็ก จะทำให้เกิดการหลงบรรทัดได้ง่าย

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้จัดทำวารสารวิชาการสาขาครุศึกษาคำนี้ถึงรูปเล่มที่เหมาะสม ของวารสารวิชาการสาขาครุศึกษาในด้านต่างๆ เพื่อให้วารสารนั้นมีคุณค่าทางการอ่าน อีกทั้งยังช่วยให้มีประสิทธิภาพในการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น ในด้านต่อไปนี้

ก. ในด้านเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าควรมีบทความทางวิชาการมากที่สุด รองลงมาคือ รายงานผลการวิจัย บทบรรณาธิการ บทความทั่วไป บทวิจารณ์หนังสือ และ บทสัมภาษณ์ จดหมายถึงบรรณาธิการ และข่าวกิจกรรม

ข. ในด้านรูปเล่ม ขนาด 7.25 x 10.25 นิ้ว และเป็นแนวตั้ง เป็นกระดาษอามันในการทำเป็นปก ประเภทของกระดาษอามันที่จะทำปก คือ กระดาษอาร์ตมันเคลือบหน้าเดียว กระดาษอาร์ตการ์ด หรือกระดาษอาร์ตมันเคลือบสองหน้าและกระดาษอาร์ตด้าน กระดาษเนื้อหาเป็นกระดาษปอนด์ เย็บเล่มแบบไส้นิทากาว จำนวนหน้า 1-120 หน้า และพิมพ์ด้วยระบบออฟเซต

ค. ในด้านภาพ

- ภาพปก ควรเป็นภาพที่สัมพันธ์กับเนื้อหาในวารสารวิชาการฉบับนั้น และภาพที่ใช้ อาจเป็นภาพถ่ายประเภทภาพถ่ายสีธรรมชาติ หรืออาจเป็นภาพเขียน ประเภทภาพลายเส้น ภาพลายสกรีน หรือภาพต่อเติมจากรูปถ่าย โดยควรมีขนาดประมาณ 3/4 หน้า และพิมพ์ 3-4 สี

- ภาพประกอบ เป็นภาพที่สัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง ภาพที่ใช้ควรเป็นภาพถ่ายประเภทสีธรรมชาติ ภาพที่เหมาะสมรองลงมาคือ ภาพเขียน โดยอาจใช้เป็นภาพเขียนลายเส้นก็ได้ ขนาดของภาพนั้นควรมีขนาด 1/4 ของหน้า ตำแหน่งของภาพนั้น เป็นได้ทั้งแบบภาพอยู่ด้านบนตัวหนังสืออยู่ด้านล่าง และถ้าภาพนั้นจะมีคำบรรยายใต้ภาพ ก็ควรมีขนาดตัวอักษร ประมาณ 14 พอยท์

4. ในด้านตัวอักษร

- ตัวอักษรบนปก อาจเป็นตัวอักษรประดิษฐ์และตัวอักษรธรรมดา ขนาดที่เหมาะสม ไล่ไปตั้งแต่ 48, 36, 60, 72 พอยท์

- ตัวอักษรหัวเรื่อง เป็นตัวพิมพ์ธรรมดา โดยมีขนาดตั้งแต่ 36, 24, 20 พอยท์ตามลำดับ และสีของตัวอักษรควรจะเป็นสีดำบนพื้นขาว

- ตัวอักษรเนื้อเรื่อง เป็นตัวอักษรธรรมดาเส้นบาง 16 พอยท์ ส่วนขนาดของตัวอักษรที่เหมาะสมมากนั้น คือ ขนาด 16 พอยท์ ส่วนสีของตัวอักษร ควรจะเป็นสีดำ
- รูปแบบคอลัมน์ ควรจะเป็นแบบ 2 คอลัมน์ มีความกว้างคอลัมน์ 3 นิ้ว รองลงมา คือ $2 \frac{3}{4}$, $2 \frac{1}{2}$ นิ้ว ตามลำดับ
- ขนาดของช่องว่างระหว่างคอลัมน์ ควรเป็นขนาด $\frac{1}{4}$ นิ้ว รองลงมาคือ ขนาด $\frac{1}{2}$ และ $\frac{1}{3}$ นิ้ว และระหว่างคอลัมน์ควรเว้นเป็นที่ว่างระหว่างคอลัมน์
- การกั้นหน้ากั้นหลัง ควรเป็นแบบเสมอหน้าเสมอท้าย
- การเว้นที่ว่างรอบหน้าพิมพ์ ควรจะเป็นแบบขอบบนมากกว่า หรือเท่ากับขอบล่าง ส่วนขอบขวาอาจจะน้อยกว่า มากกว่า หรือเท่ากับ ขอบซ้ายก็ได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยต่อไป

- ควรมีการศึกษาวารสารวิชาการสาขาอื่นๆ ต่อไป เพราะแต่ละสาขาวิชาอาจจะมีรูปแบบเฉพาะก็ได้ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านบทความ หรือ การออกแบบกราฟิก
- ควรมีการศึกษาว่าในการที่รูปแบบวารสารวิชาการต่างกัน จะทำให้การเรียนรู้แตกต่างกันหรือไม่ เพียงใด